

14 Mieć czyste serce

Cele katechetyczne – wymagania ogólne:

- analiza i interpretacja biblijnej nauki o zachowaniu czystego serca jako o właściwej postawie względem bliźnich;
- pogłębienie treści związanych z małżeństwem i rodziną w Bożych planach i przeżywanie tego w codzienności.

Treści nauczania – wymagania szczegółowe. Uczeń:

- przytacza treść *Ośmiu błogosławieństw* i omawia własnymi słowami, co znaczy „mieć czyste serce”;
- odnosząc się do poznanych tekstów biblijnych podaje przykłady właściwych relacji międzyludzkich podyktowanych czystością serca;
- na podstawie dotychczasowej wiedzy i wiadomości z lekcji omawia sakrament małżeństwa – jego istotę, cechy i zadania;
- korzystając z różnych źródeł, podaje konsekwencje braku kierowania się czystym sercem wobec innych i proponuje sposoby zaradzenia temu.

Pojęcia, postaci:

droga sprawiedliwych i droga grzeszników, sakrament małżeństwa, Kościół domowy.

Wartości:

czystość, czystość serca.

1

propozycja realizacji

1. Nauczyciel sprawdza pracę domową uczniów i przypomina temat ostatniej lekcji dotyczący sakramentu chorych, zadaje pytania: Kto może przyjąć sakrament namaszczenia chorych? Kto może udzielać tego sakramentu? Jakie są skutki przyjęcia sakramentu namaszczenia chorych?
2. Wprowadzając w temat lekcji, nauczyciel wskazuje, że do tej pory zostały omówione sakramenty wtajemniczenia chrześcijańskiego, którymi są: chrzest, bierzmowanie i Eucharystia oraz sakramenty uzdrowienia chrześcijańskiego: pokuta i namaszczenie chorych.

Istnieją jeszcze dwa sakramenty społeczne kościoła: małżeństwo i kapłaństwo. Nauczyciel pyta uczniów, jak rozumieją pojęcie „małżeństwa”? Czy ważne jest to, że ktoś jest mężem czy żoną? Jakie prawa przysługują małżonkom? Czy pojęcie małżeństwa funkcjonuje tylko w wierze chrześcijańskiej? Czy małżeństwo jest zawsze sakramentem?

Podczas dyskusji klasa dochodzi do wniosków, że małżeństwo jest naturalnym związkiem mężczyzny i kobiety, publicznie ogłoszonym i zawartym, które ma na celu zrodzenie i wychowania potomstwa, niezależnie od kultury czy wyznawanej religii małżonków.

3. Zapis notatki:

Chrześcijan w świecie wyróżnia to, że żyją sakramentami.

Małżeństwo jest to związek mężczyzny i kobiety, którzy razem tworzą wspólnotę życia. Ma na celu zrodzenie i wychowanie potomstwa. Bóg stworzył ludzi – mężczyznę i kobietę. Stworzył ich, by byli dla siebie nawzajem darem i żyli miłością we wspólnocie osób.

4. Nauczyciel rozdaje dwie karteczki samoprzylepne każdemu uczniowi i prosi, żeby na jednej z nich napisano to, co niszczy małżeństwo, a na drugiej to, co je umacnia. Następnie dzieli tablicę na dwa pola, na jednym polu pisze: „Co niszczy małżeństwo”, na drugim: „Co umacnia małżeństwo”. Uczniowie przyklejają swoje wypowiedzi do tablicy we właściwych polach. Odpowiedzi uczniów są odczytywane na głos. W podsumowaniu nauczyciel podkreśla, że są takie zachowania jak przemoc, zdrada, alkoholizm, brak szacunku niszczą małżeństwo, a takie jak zaufanie, wierność, miłość, wzajemny szacunek, troska o współmałżonka umacniają jedność małżeńską.

5. Następnie nauczyciel dyktuje notatkę:

Chrystus podnosi godność małżeństwa do rangi sakramentu, uświęcając miłość ludzką, przez co małżonkowie, idąc drogą wiary, nadziei i miłości, wzajemnie się wspierają. Pomagają sobie w osiągnięciu zbawienia, postępując drogą świętości. Małżeństwo chrześcijańskie jest zaproszeniem Chrystusa do wspólnego życia, aby On nieustannie pomnażał miłość i obdarzał ludzi wszelkimi potrzebnymi taskami potrzebnymi do zbawienia. Dlatego tak ważna jest wspólna modlitwa małżonków i uczestnictwo w niedzielnej Mszy Świętej. Drogą do zbawienia dla małżonków jest miłość, wierność i uczciwość oraz trwanie ze sobą do końca życia.

6. Odczytanie fragmentu Pisma Świętego z podręcznika, s. 84. Na podstawie tego tekstu i posiadanych wiadomości uczniowie wypisują w tabeli cechy wspólne dla miłości między Chrystusem a Kościołem oraz między małżonkami – mężczyzną i kobietą. Uczniowie rysują tabelkę w zeszytach.

Związek Chrystusa i Kościoła	Związek mężczyzny i kobiety
np. wierność, miłość, rodzenie do życia wiecznego, troska o życie wieczne człowieka przez uczestnictwo w sakramentach, Kościół jako wspólnota Boga i człowieka itp.	np. wierność, miłość, rodzenie do życia ziemskiego, troska o wspólne życie, jedzenie, mieszkanie, Kościół domowy – wspólnota męża i żony itp.

7. Uczniowie czytają tekst z podręcznika o sakramencie małżeństwa, s. 84.

Następnie nauczyciel, podsumowując temat, zwraca uwagę, że warto starać się o życie w prawdzie i rozwijać miłość, która prowadzi do zbawienia. Na zakończenie uczniowie zapisują w zeszytach błogosławieństwo:

„Błogosławieni czystego serca, albowiem oni Boga oglądać będą”.

inna propozycja pracy na lekcji

Aby uświadomić uczniom zależność między czynem a myślą, warto zaproponować im dyskusję nad kilkoma sytuacjami z życia młodzieży. Na przykład ktoś idzie do domu i myśli (planuje), że się pokłóci z bliskimi, zapewne to zrobi. Ktoś dokonuje czynu ewidentnie złego (uczniowie podają przykład), warto spytać, kiedy to zaplanował (a więc pomyślał, by to zrobić). Ta dyskusja ma prowadzić do przekonania, że istnieje sfera myśli i pragnień, nad którą trzeba zachować kontrolę, aby dobrze czynić. Ciąg dalszy lekcji, jako przygotowującej do małżeństwa, jest kontynuacją jednostki 30 i korzysta z zaproponowanych w niej metod.

Warto pamiętać, że tematyka rodzinna i małżeńska pojawi się w osobnym, obszernym dziale w klasie III. Tę informację warto przekazać młodzieży.

Jednostka zaczyna się od przytoczenia listu licealistki na temat przemocy. Autorka rozumnie zauważa, że przemoc rodzi się w sercu. W ten sposób podręcznik rozwija wątek „czystego serca”. W tym kontekście ukazane jest błogosławieństwo i psalm o dwóch drogach: ku życiu i ku śmierci. Następnie fragment z Listu do Efezjan ukazuje wymogi życia rodzinnego. Komentarzem do tej perykopy są informacje o sakramencie małżeństwa, wiersz Tetmajera *A kiedy będziesz...* oraz rozważanie św. Jana Pawła II (Szczecin, 1987 r.).

Modlitwa: *Ojcze nasz.*

praca domowa   Zadanie 2, s. 85.

Korelacja z innymi przedmiotami:

- ✓ język polski – sakrament małżeństwa w literaturze, określenie „czysta miłość” w poezji;
- ✓ wychowanie do życia w rodzinie – znaczenie czystości w przygotowaniu się do założenia rodziny.